

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล
สำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ อัตราและวิธีการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล
สำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินช่วยเหลือ
ค่ารักษาพยาบาลสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล
สำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔

บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้
ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้มีสิทธิ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ
และได้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว

“สำนักงาน” หมายความว่า สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล สถานรองกงสุล
ส่วนราชการของกระทรวงการต่างประเทศที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นและปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับสถาน
เอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ สำนักงานของคณะผู้แทนถาวรหรือคณะผู้แทนไทย หรือหน่วยงานประจำ
ในต่างประเทศของส่วนราชการอื่น แล้วแต่กรณี

“หัวหน้าสำนักงาน” ได้แก่ บุคคลดังต่อไปนี้

(ก) หัวหน้าคณะผู้แทน กรณีสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล สถานรองกงสุล
ส่วนราชการของกระทรวงการต่างประเทศที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นและปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับ
สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ หรือสำนักงานของคณะผู้แทนถาวรหรือคณะผู้แทนไทย
แล้วแต่กรณี

(ข) หัวหน้าหน่วยงาน กรณีหน่วยงานประจำในต่างประเทศของส่วนราชการอื่นซึ่งมิใช่หน่วยงาน
ตาม (ก)

“หัวหน้าคณะผู้แทน” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกระทรวงการต่างประเทศซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนตามระเบียบพิธีการทูต หรือระเบียบพิธีการกงสุล ในกรณีของคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การระหว่างประเทศ หมายความว่า ข้าราชการสังกัดส่วนราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การระหว่างประเทศ

“ค่ารักษาพยาบาล” หมายความว่า เงินที่สถานพยาบาลในต่างประเทศเรียกเก็บในการรักษาพยาบาล ดังนี้

(๑) ค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์ ค่าเลือดและส่วนประกอบของเลือด หรือสารทดแทน ค่าน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่น ๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค

(๒) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม

(๓) ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจวินิจฉัยโรค ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมแพทย์พิเศษ ค่าจ้างผู้พยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และค่าบริการอื่น ทำนองเดียวกันที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ

(๔) ค่าตรวจครรภ์ ค่าคลอดบุตรและการดูแลหลังคลอดบุตร

(๕) ค่าห้องและค่าอาหารตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการักษาพยาบาล

“สถานพยาบาล” หมายความว่า

(๑) สถานบริการตรวจและรักษาโรคอันเนื่องจากการเจ็บป่วย ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการและดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของประเทศที่สถานพยาบาลนั้นตั้งอยู่

(๒) สถานที่จำหน่ายยาที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของประเทศนั้น ซึ่งจำหน่ายให้แก่ผู้ป่วยตามใบสั่งแพทย์ที่รักษา

“บุตร” หมายความว่า บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีสิทธิ แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า

(๑) บุตร

(๒) คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

(๓) มารดาหรือบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

ข้อ ๕ บรรดาแบบพิมพ์ที่ใช้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๖ ในกรณีที่ส่วนราชการไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดในระเบียบนี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๗ ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล

ข้อ ๘ ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเอง คู่สมรสและบุตร ซึ่งได้อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นการประจำกับผู้มีสิทธิ ขณะที่อยู่ในประเทศที่มีสิทธิประจำการ ตามระเบียบนี้ กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการ ไปศึกษา ฝึกอบรม ทำงานในต่างประเทศ ซึ่งมีใช้ประเทศที่ประจำการ เกิดเจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของประเทศนั้น ให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ตามระเบียบนี้ เว้นแต่ ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ หรือจากหน่วยงานใด ๆ ในเรื่องสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ตามระเบียบนี้ แต่หากได้รับต่ำกว่าสิทธิที่พึงจะได้รับตามหลักเกณฑ์นี้ ให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลเฉพาะในส่วนที่ขาดอยู่

กรณีผู้มีสิทธิ คู่สมรสและบุตรซึ่งได้อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นการประจำกับผู้มีสิทธิ ณ ประเทศที่ประจำการ เดินทางมาเข้ารับการรักษาพยาบาลในประเทศไทย และกรณีบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ ซึ่งอยู่ในประเทศไทยเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลในประเทศ สิทธิการได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

ข้อ ๙ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรได้เพียงคนที่หนึ่งถึงคนที่สาม

ผู้มีสิทธิผู้ใดมีบุตรเกินสามคน และต่อมาบุตรคนหนึ่งคนใดในจำนวนสามคนตามวรรคหนึ่ง ตายลงก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรเพิ่มขึ้นอีกเท่าจำนวนบุตรที่ตาย โดยให้นับจำนวนบุตรที่อยู่ลำดับถัดไปก่อน

การนับลำดับบุตร ให้นับเรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการสมรสครั้งใด หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิผู้ใดยังไม่มีบุตรหรือมีบุตรที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๙ ยังไม่ถึงสามคน ถ้าต่อมามีบุตรแฝดซึ่งทำให้มีจำนวนบุตรเกินสามคน ให้ผู้มีสิทธิผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๙ สำหรับบุตรแฝดดังกล่าวทุกคน เมื่อบุตรแฝดดังกล่าวเป็นบุตรที่เกิดจากคู่สมรสในกรณีที่ผู้มีสิทธิเป็นชาย หรือเป็นบุตรของตนเองในกรณีที่ผู้มีสิทธิเป็นหญิง

ในกรณีที่บุตรคนหนึ่งคนใดของผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่งตายลงก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ให้ลดจำนวนบุตรที่ได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลลงจนกว่าจำนวนบุตรที่ได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลเหลือไม่เกินสามคน หลังจากนั้นผู้มีสิทธิจึงจะมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นได้ตามข้อ ๙ วรรคสอง

ข้อ ๑๑ กรณีการเจ็บป่วยนอกเหนือจากโรคทางทันตกรรม ซึ่งผู้มีสิทธิ คู่สมรสและบุตร ไม่สามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลในประเทศที่ข้าราชการประจำการ และมีความจำเป็นต้องเดินทางไปเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลในประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศที่ข้าราชการประจำการ หรือเดินทางมาเข้ารับการรักษาพยาบาลในประเทศไทย ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิ คู่สมรสและบุตรได้รับอนุมัติให้เดินทางไปเข้ารับการรักษาพยาบาลในต่างประเทศ ซึ่งมีประเทศที่ข้าราชการประจำการ ให้ผู้มีสิทธิผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเอง คู่สมรสและบุตร ตามระเบียบนี้

การเดินทางไปและกลับระหว่างประเทศที่ข้าราชการประจำการกับประเทศที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ตามวรรคหนึ่ง ให้เบิกค่าพาหนะโดยอนุโลมตามสิทธิของผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

หมวด ๒

อัตราเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล

ข้อ ๑๒ อัตราเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ให้เบิกได้ตามรายการที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ค่ารักษาพยาบาล ยกเว้นค่ารักษาทางทันตกรรม ในเดือนหนึ่ง ให้เบิกได้เฉพาะในส่วนที่เกินร้อยละห้าของอัตราเงินเพิ่มสำหรับข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ที่ผู้มีสิทธิได้รับสำหรับตนเอง คู่สมรสและบุตร ในแต่ละเดือน

(๒) ค่ารักษาทางทันตกรรม ให้เบิกในอัตราร้อยละห้าสิบของที่จ่ายจริงตามที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

(๓) ค่าห้องและค่าอาหาร ยกเว้นกรณีตามข้อ ๑๓ ให้นำไปรวมเป็นค่ารักษาพยาบาล ตาม (๑)

การคำนวณค่ารักษาพยาบาลตาม (๑) ให้คิดจากวันเข้ารับการรักษาพยาบาล โดยคำนวณเป็นรายเดือนตามปฏิทิน

สำหรับค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นแก่การรักษาพยาบาล ให้เบิกได้ตามรายการและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๓ ในกรณีผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน ซึ่งมีผู้ใช้ผู้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต หรือคู่สมรส หากพักห้องพิเศษเตียงเดี่ยว ให้หักร้อยละยี่สิบของค่าห้องและค่าอาหารที่จ่ายจริงก่อนนำไปรวมเป็นค่ารักษาพยาบาล ตามข้อ ๑๒ (๑) เว้นแต่ ในกรณีเห็นว่ามีเหตุผลความจำเป็นต้องพักห้องพิเศษเตียงเดี่ยว ให้เป็นดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จะพิจารณาให้นำค่าห้องและค่าอาหารไปรวมเป็นค่ารักษาพยาบาลโดยไม่ต้องหักร้อยละยี่สิบ

ข้อ ๑๔ ค่ายาที่จะนำมาเบิกเป็นค่ารักษาพยาบาล ต้องเป็นยารักษาโรคโดยแท้ ไม่ใช่ยาประเภทประเทืองผิว ยาบำรุงทุกชนิด ยาสระผม ครีม ยาสีฟัน เครื่องสำอาง เครื่องอาหารกระป๋อง อาหารเสริม ทั้งนี้ ไม่ว่าจะต้องใช้ตามคำสั่งแพทย์หรือไม่ก็ตาม

เครื่องใช้ในการรักษาพยาบาล เช่น แก้วล้างตา แก้วตวงยา หม้อสวน หม้อนึ่ง และเครื่องมือแพทย์ต่าง ๆ แม้จะต้องใช้ตามคำแนะนำของแพทย์ก็ตาม ไม่อยู่ในข่ายที่จะนำมาเบิกเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการตรวจตาเพื่อทำแว่นตาหรือเลนส์สัมผัส ค่าแว่นตาหรือค่าเลนส์สัมผัส ไม่อยู่ในข่ายที่จะนำมาเบิกเป็นค่ารักษาพยาบาล

หมวด ๓

การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล

ข้อ ๑๕ การใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตร ในกรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล แต่เพียงฝ่ายเดียว โดยผู้ใช้สิทธิต้องรับรองตนเองในใบเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลว่าตนเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่กรณีการหย่า โดยอนุโลม ทั้งนี้ ไม่ว่าการหย่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว

ข้อ ๑๖ ให้ผู้มีสิทธิเป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง ของคู่สมรสหรือของบุตรที่อาศัยสิทธิของตน

ข้อ ๑๗ การอนุมัติเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

การอนุมัติเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลของผู้มีสิทธิแต่ละคนในแต่ละครั้ง ถ้าเป็นเงินจำนวนไม่เกินห้าหมื่นบาท หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณอาจมอบอำนาจให้แก่หัวหน้าสำนักงานก็ได้

ข้อ ๑๘ การขอเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด พร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาล สำนักงานที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงตำแหน่งประจำ ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิไม่ประสงค์เบิกเงินช่วยเหลือรักษาพยาบาลในครั้งนั้น

ข้อ ๑๙ การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ให้ส่วนราชการเบิกจ่ายจากงบดำเนินงานตามงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณนั้น

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล โดยไม่เป็นไปตามระเบียบนี้หรือเกินสิทธิที่จะได้รับตามระเบียบนี้ ให้ผู้มีสิทธินำเงินส่วนที่ได้รับเกินไปหรือไม่ถูกต้องนั้นส่งคืนให้แก่สำนักงานโดยเร็ว

เงินที่ส่งคืนให้แก่สำนักงานตามวรรคหนึ่ง หากเป็นเงินของปีงบประมาณปัจจุบัน ให้สำนักงานนำเข้าไว้ในงบดำเนินงานของสำนักงาน แต่ถ้าเป็นเงินของปีงบประมาณที่ผ่านมาให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๒๑ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการส่งรายงานการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้กรมบัญชีกลางทราบภายในสิ้นเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ ค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อ ๒๓ ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดแบบและแบบพิมพ์ที่ใช้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๕ และข้อ ๑๘ ให้ใช้แบบและแบบพิมพ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

อภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง